

Körkörös romok

Szabó Ádám kiállítása

LÁSZLÓ LAURA

Inda Galéria, 2018. I. 24. – III. 31.

Enteriőrök **SZABÓ ÁDÁM** kiállításán

Az Inda Galéria jóvoltából

Hogy jobbra vagy balra induljunk-e el az elágazó „indák” „galériájában”, nem tűnik komoly kérdésnek egy körbejárható, háromszatú térben. Itt elvész e döntés súlya: amikor körbeérünk, újra a kiindulóponton találjuk magunkat. Ámde ugyanazok maradunk-e, mire visszaérkezünk?

Szabó Ádám szoborkiállításán nincsenek irányjelzők, a választás szabad, balra egy pisztolycső „gomolygó” vattával, jobbra falra felkent fekete profilok, „az árnyékos oldal” – mi köti össze a szobákat? S egyáltalán, szükség van-e „átjárókra”?

Egy digitális kijelzőn, szemben a fapisztollyal egy másik fegyver látható a belőle gomolygó füsttel, mely végül őrjítő lassúsággal tűnik el a golyóval együtt. A kijelző mintha irányt adna: „innen indulj”, s eközben maradásra készítet, azt sugallva, hogy egy műtárgy előtt elidőzni szükséges. S az időt mintha rögtön meg is állítaná az „isméltés”, azaz a forma megkettőzése, ám mivel a fegyverek „egymásra” (és a semmibe) céloznak, privát perspektívát vesznek fel: az idő mindig másként „áll”.

Szabó már disszertációját is a szobrászati időnek szentelte¹, hogy egy klasszikusan² térbeli művészetben az idő jelentőségét mutassa ki. Így jut el a körüljárhatósághoz, bár „a tény, hogy egy szobor körüljárható, még nem feltétlenül jelenti azt, hogy körüljárásra is készítet”³, jegyzi meg: s a lassított felvétel után valóban be kell járni a következő helyiséget, benne a három városzerű makettal. Az egyikben steril betonkockák labirintusa, akár egy panelrengeteg vagy a berlini holokauszt-émlékmű, a másikon már teljes „hárszerek” tűnnek el, s helyükön fekete-fehér, éles bádoglemezek merednek a magasba, a harmadikon visszaköszön a „panelrengeteg”, közepén a vattagomolyaggal. Nehéz nem beléjük látni házakat, embereket, összefüggő történetet, lineáris előrehaladást, az idő múlását – az anyagok „mesélnek”, hiszen ismétlődnek, a formák egymásra rímelnek, átívelnek a helyiségeken, s a kiállítás máris sajátos ritmust kap, ahol nehéz lesz a vattát vattának látni egy omladozó város fölött, s kerülni a tárgyak közötti sorrendalkotás értelmező aktusát. Nehéz lesz, hogy az „utolsó” helyiség falára kenődő, a padlósíkba futó alakokban s a félig hiányos, emberi profilokban végződő fekete (épület)hasábokban ne egy tömegkatasztrófát lássunk, s az áldozatokban ne az embert. Úgy, hogy nincsenek tárgyleírások, címek, irányok: itt az elrendezés a döntő, ám kérdés, hogy a kurátor mennyire marad talányos narrátor. Hányszor lehet úgy körbeérni, hogy mindig valami mást lássunk? Készítet-e visszatérésre, ha egyszer végigjártuk?

A kör végül bezárul, de garantáltan semmi sem marad olyan, mint belépéskor – március végéig még bárki átváltozhat itt, az is, aki nem döntötte el, hogy jobbra vagy balra.

Jegyzet

- 1 Szabó Ádám: *Szobrászati idő*. DLA-értekezés, Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2007, http://www.mke.hu/sites/default/files/attachment/ertekezes_szaboa.pdf
- 2 Lásd Gotthold Ephraim Lessing: *Laokoön, vagy a festészet és költészet határaitól*. Ford. Vajda György Mihály, Budapest, Fekete Sas, 1999.
- 3 Szabó Ádám: i. m.